
I Kongres Towarzystw Naukowych : (Warszawa, 17-18 września 2013 r.)

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 76, 20-22

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

- Beata Wojszel (PTG), *Problemy zdrowotne osób starszych przesłanką do rozwoju opieki geriatrycznej*,
- Dariusz Sitkiewicz (WUM, Warszawa, FPTM), *Odmienności diagnostyki laboratoryjnej wieku podeszłego*,
- Michał Myśliwiec i Barbara Bień (PTG, Zespół ds. Problemów Wieku Starszego Komitetu Nauk Klinicznych PAN), *Nauczanie geriatry w uniwersytetach medycznych w Polsce*.

Tradycyjnie podsumowania konferencji dokonał prof. Jerzy Majkowski. Zapowiedziano, że 12. i 13. CKN odbędą się w 2014 r.

I KONGRES TOWARZYSTW NAUKOWYCH (Warszawa, 17–18 września 2013 r.)

W dniach 17–18 września 2013 r. odbył się w Warszawie I Kongres Towarzystw Naukowych „Towarzystwa naukowe w Polsce — dziedzictwo, kultura, nauka, trwanie”. Jego celem było przedstawienie roli towarzystw naukowych w rozwoju kraju i lokalnych społeczności oraz próba określenia miejsca społecznego ruchu naukowego w systemie kultury i nauki w Polsce.

Organizatorami Kongresu były: Rada Towarzystw Naukowych przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk (RTN), Polska Akademia Umiejętności (PAU), Towarzystwo Naukowe Warszawskie (TNW) i Towarzystwo Naukowe Płockie (TNP). Honorowy Patronat nad Kongresem objął prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski. W skład Komitetu Honorowego weszli: Barbara Kudrycka — minister nauki i szkolnictwa wyższego, Bogdan Zdrojewski — minister kultury i dziedzictwa narodowego, Krystyna Łybacka — przewodnicząca Podkomisji Stałej ds. Nauki i Szkolnictwa Wyższego w Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży Sejmu RP, Kazimierz Wiatr — przewodniczący Senackiej Komisji Nauki, Edukacji i Sportu, Grzegorz Czelej — przewodniczący Senackiej Komisji Kultury i Środków Przekazu, Michał Kleiber — prezes Polskiej Akademii Nauk, Andrzej Białas — prezes Polskiej Akademii Umiejętności, Wiesław Banyś — przewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich.

Komitet Naukowo–Programowy tworzyli: Anna Gronowska–Senger (przewodnicząca) — wiceprzewodnicząca RTN, Magdalena Fikus — przewodnicząca Rady Upowszechniania Nauki przy Prezydium PAN, Andrzej Grzywacz — prezes Polskiego Towarzystwa Leśnego, Zbigniew Kruszewski — przewodniczący RTN, prezes Towarzystwa Naukowego Płockiego, Janusz Lipkowski — prezes Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, Jerzy Majkowski — prezes Federacji Polskich Towarzystw Medycznych, Ewa Mańkiewicz–Cudny — prezes Federacji Stowarzyszeń Naukowo–Technicznych NOT, Mirosława Marody — wiceprezes PAN, Jan Strelau — były przewodniczący RTN, Alojzy Szymański — rektor SGGW, Andrzej Kajetan Wróblewski — wiceprezes PAU. Sponsorem Kongresu był PKN Orlen. Patronat medialny objął Program Pierwszy Telewizji Polskiej.

Podczas czterech sesji plenarnych dyskutowano na następujące tematy:

- miejsce i rola towarzystw naukowych w systemie nauki w Polsce,
- działalność towarzystw naukowych na rzecz upowszechniania nauki,
- społeczny ruch naukowy w rozwoju gospodarczym,
- wspomaganie finansowe społecznego ruchu naukowego w Polsce.

Referat główny pt. *Rozwój i wkład towarzystw naukowych w kształtowanie świadomości narodowej i obywatelskiej na przestrzeni wieków* wygłosił Henryk Samsonowicz. Duże zainteresowanie wzbudził referat pt. *Rola towarzystw naukowych w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego* wygłoszony przez Zbigniewa Kruszewskiego, przewodniczącego RTN i prezesa TNP. Autor zwrócił uwagę na najważniejsze problemy społecznego ruchu naukowego, do których zaliczył m.in. marginalizowanie towarzystw naukowych oraz brak ich odpowiedniego usytuowania w systemie prawnym. Wyraził przekonanie o ważnej roli towarzystw naukowych w rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, jako elementów twórczych i niezależnych, które stwarzają szerokie możliwości rozwoju oraz kształcenia całościowego.

W czasie Kongresu wygłoszono łącznie 67 referatów. W obradach wzięli udział przedstawiciele ponad 100 towarzystw naukowych z całej Polski. Na dorobek I Kongresu Towarzystw Naukowych składa się ukazanie potencjału polskiego społecznego ruchu naukowego i zwrócenie uwagi na konieczność jego wykorzystania w budowa-

niu społeczeństwa obywatelskiego. Znalazło to odzwierciedlenie w przyjętej uchwale:

U C H W A Ł A
I Kongresu Towarzystw Naukowych
z dnia 18 września 2013 roku

Uczestnicy I Kongresu Towarzystw Naukowych, zwołanego do Warszawy pod hasłem „Towarzystwa naukowe w Polsce — dziedzictwo, kultura, nauka, trwanie”, reprezentujący ponad 350 towarzystw naukowych, skupiających wiele tysięcy osób, stwierdzają, że Polska w pierwszej połowie XXI wieku stoi przed koniecznością szybszego rozwoju cywilizacyjnego. Rozwój ten możliwy jest w oparciu o społeczeństwo demokratyczne, obywatelskie, o społeczeństwo wiedzy. Doniosłą rolę w tych przekształceniach cywilizacyjnych i społecznych odgrywa i będzie odgrywać społeczny ruch naukowy i naukowo–techniczny. W czasach zaborów to jemu właśnie zawdzięczaliśmy uchronienie naszej Ojczyzny przed cywilizacyjną kolonizacją, a po odzyskaniu niepodległości stał się zalążkiem odrodzenia struktur instytucjonalnych nauki polskiej i podtrzymywał ich funkcjonowanie, jako ważny czynnik integracji społeczeństwa.

Kongres potwierdza, że:

- *towarzystwa naukowe i stowarzyszenia naukowo–techniczne jako społeczne, pozarządowe organizacje naukowe są integralną częścią i jednym z filarów kultury i nauki polskiej także w niepodległej Polsce, stanowiąc obywatelski fundament w środowisku nauki i nauczania;*
- *towarzystwa naukowe i stowarzyszenia naukowo–techniczne funkcjonują w oparciu o swych zaangażowanych społecznie członków, którzy jako wolontariusze gotowi są do podejmowania zadań na rzecz szeroko rozumianej kultury, nauki, oświaty i ich promocji;*
- *towarzystwa naukowe i stowarzyszenia naukowo–techniczne działają:*
 - *interdyscyplinarnie, łącząc ludzi z różnych lokalnych środowisk naukowych i zawodowych;*
 - *ponadlokalnie, w tym międzynarodowo, łącząc środowiska naukowe związane z określoną dziedziną lub dyscypliną naukową;*